

Rädda Barnen

Barnet som rättighetsbärare i rättsprocesser – hur säkerställs barnets bästa?

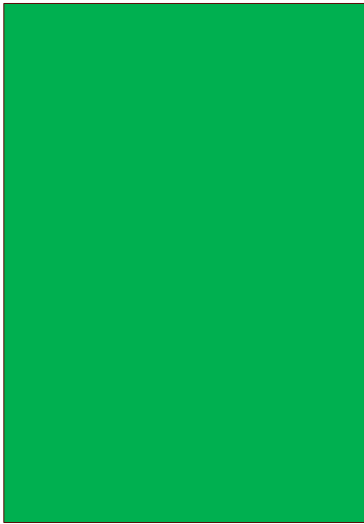
Upplägg

Kort introduktion – hur ser det ut idag?

Paneldiskussion

Familjens Jurist: Jurister för barnkonventionen – barns bästa och barns delaktighet i vårdnadstvister

Några snabba frågor

Ja/håller med

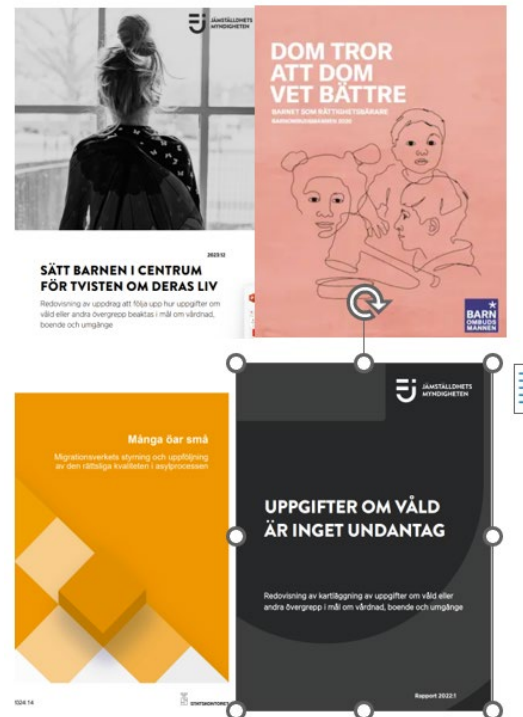
Nej/håller inte med

Brister i rättssystemet utifrån ett barnrättsperspektiv

Statliga utredningar

Rapporter från myndigheter

Enskilda ärenden

- Lilla hjärtat
- Fallet Tim
- "Snippa"-domen

Vad ser vi?

Juridiska hinder

- Rättsprocesser inte anpassade till barn
- Möjlighet föra fram klagomål
- Samtycke
- Möjligheter till ombud
- Ställning som part

Hinder utifrån kompetens

- Domares kunskap om barn och barnrätt
- Barnets bästa
- Barnets rätt att komma till tals
- Barn med funktionsnedsättningar

Barn ses inte som rättighetsbärare i rättsprocesser

Paneldiskussion

Lina Hjort Warlenius, assessor och sekreterare i LVU-utredningen

Sanne Andersson, jurist, Familjens jurist

Selma Gustavsson Bagambe, juriststudent och ledamot i styrelsen till
Rädda Barnens Ungdomsförbund

Frågor? Ställ dem via menti: 8782 4343

Initiativet Jurister för barnkonventionen

Ombud kan göra positiv skillnad för barn

Lotta Dahlstrand, lotta.dahlstrand@familjensjurist.se

Sanne Andersson, sanne.andersson@familjensjurist.se

Familjens Jurist

Så förebygger vi vårdnadstvister

och fokuserar på barnets bästa i de som uppstår

*"Jag vill att mamma och pappa ska bli sams
och kunna prata normalt med varandra och
kanske gå på en picknick."*

- 8-åring i vårdnadsutredning

Jurister för barnkonventionen

- Samverkan med olika expertområden
- Workshops med våra främsta barnrättsjurister och andra professionella
- Gemensam arbetsmetod
- Utbildning i konflikthantering, medling, barnkonventionen , barnets bästa, föräldrapsykologi.
- Löpande utvärdering och effektmätning

Ombudets roll är viktig! Kan dämpa konflikten mellan föräldrar och sätta barnet i centrum

Lösningar utanför domstol: Lösningar genom samförstånd uppmuntras, eftersom det oftast gynnar både barn och föräldrar.

Barnkonventionens roll: Alla jurister som arbetar barnärenden har särskild kunskap om barnkonventionen och använder den som en grund i sitt arbete och i all argumentation.

Strukturerad barnkonsekvens och riskanalys: Konsekvensanalyser av påverkan på barnet görs noggrant utifrån de yrkanden som framställs i varje ärende.

Mot konflikter och smutskastning: Juristerna framför sakliga argument och tar avstånd från ogrundade påståenden som kan öka konflikter och motverka barnets bästa.

Helhetsperspektiv: Arbetet syftar till att tillvarata både barnets bästa och föräldrarnas intressen, med målet att nå hållbara lösningar i eller utanför domstol.

Sedan 2023 arbetar våra ombud med risk- och barnkonsekvensanalyser

- Identifiera risker, beakta barnens rättigheter och göra kvalitativa bedömningar av barnens behov
- En förenklad, men kvalitativ version
- Bra struktur för fokus på barnet för alla
- Vi identifierar risker för barnet i 7 av 10 ärenden

Barnet i centrum i samtalet med föräldern

Frågor kopplade till riskbedömningen

- Har barnet utsatts för eller upplevt våld mot sig själv eller annan?
- Har någon i barnets nära omgivning missbruksproblem eller har haft det tidigare under barnets liv?
- Finns det någon risk för att barnet förs utomlands eller på annat sätt avskiljs från den ena föräldern?
- Har barnet på annat sätt utsatts för kränkningar eller annan olämplig behandling?
- Har det genomförts några tidigare socialutredningar eller liknande rörande barnet?

Frågor kopplade till barnkonsekvensanalysen

- Hur skulle barnet påverkas positivt/negativt av de förändringar som begärs av föräldrarna?
- Påverkas barnets risk att utsättas för våld eller andra kränkningar och risker?
- Påverkas barnets tillgång till en nära och god kontakt med båda föräldrar?
- Påverkas barnets tillgång till sina släktingar och kultur?
- Påverkas barnets tillgång till vänner, fritid m.m.?
- Påverkas barnets möjlighet att uttrycka sig fritt utan påverkan?

Vi uppmuntrar överenskommelser

- Rekommenderar samarbetssamtal, medling, föräldrastöd och samarbetsverktyg
- Ett avslut utan tvist = framgång!
- MEN finansieringssystemen motverkar

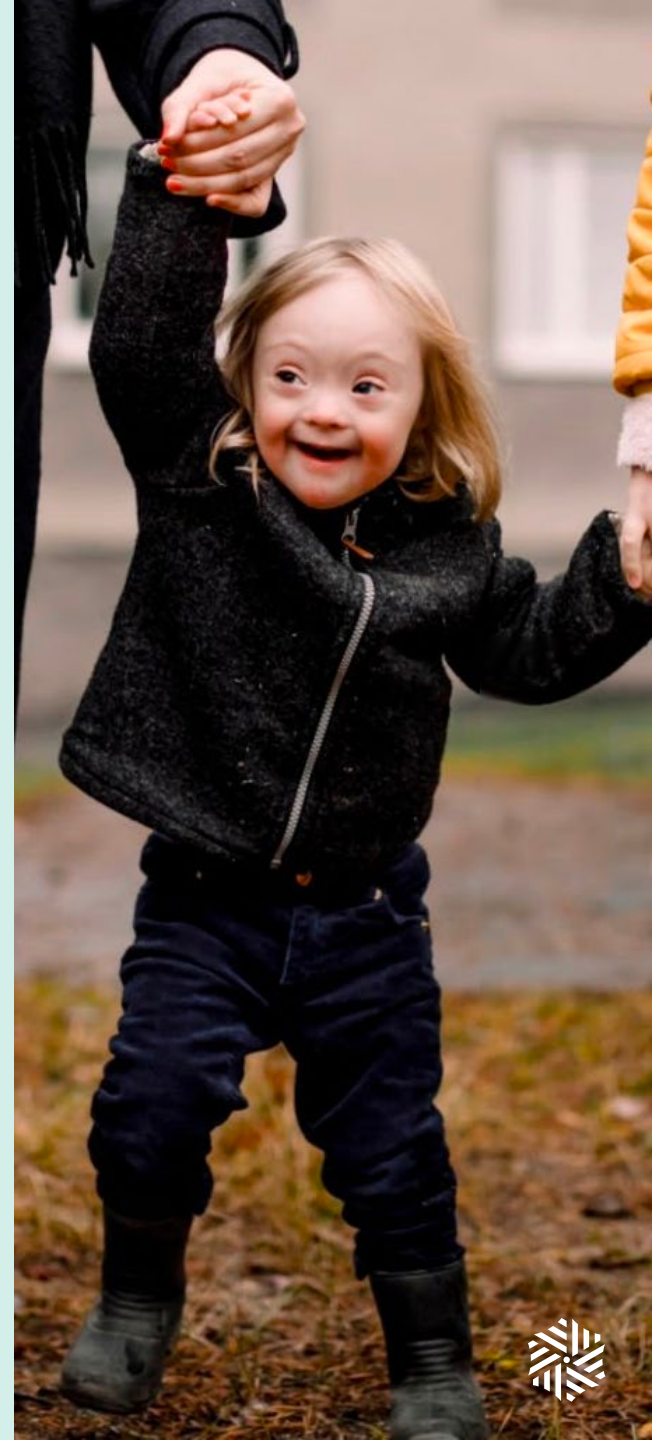

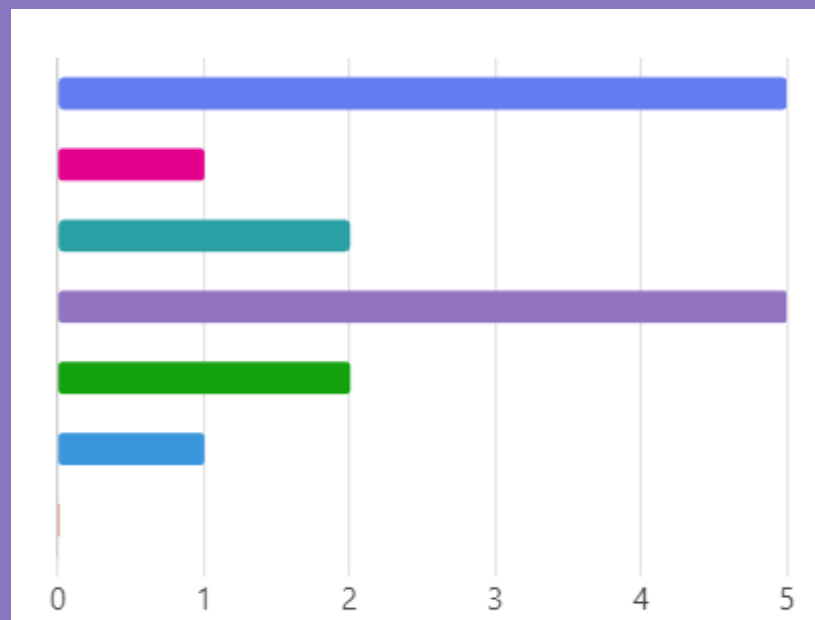
**Hur ser du på att din jurist verkar
för att frågor löses genom
överenskommelse istället för
genom tvist?**

81 %

Mycket positivt

Hur upplever klienterna sin konfliktnivå när de kommer till oss

- 7 - Aktivt saboterande i hög utsträckning
- 6 - Förekommer ingen kontakt
- 5 - I huvudsak fientlig kontakt
- 4 - Regelbundna fientliga övertramp
- 3 - Enstaka fientliga övertramp i kontakten
- 2 - Dålig stämning men utan övertramp
- 1 - Enbart konstruktiva diskussioner

Våra ärenden idag

59 % överenskommelser

43 % snabbyttrande

19 % vårdnadsutredningar

Vi tänker på språket – juridiska termer kan upplevas konflikthöjande

- Den andre föräldern istället för motpart
- "Vad blir bäst för barnet?" istället för "Vad vill du?"
- Undvika konfliktskapande språk i allmänhet

Vi argumenterar utifrån Barnkonventionen

- Liten kvalitativ tillämpning idag, önskar fler goda exempel!
- Bra katalog över barns rättigheter som kan användas effektivare än föräldrabalken
- Behövs mer kunskap och utbildning om den praktiska tillämpningen

Vad är skillnaden?

Klassiska ombudsrollen:

- Fokus på juridisk rådgivning
- Fokus på vad klienten vill
- Ifrågasätter inte
- "Domstolen bestämmer"
- Fokus på processtrategi
- Yrkanden, grunder, omständigheter
- Ingen tillämpning av BK

The FJ Way:

- Fokus på att få förtroende av klienten, lyssnar och stöttar. Föräldrapsykologi.
- Fokus på vad som blir bäst för barnet
- Ställer de obekväma frågorna. Begär in underlag
- Hjälper domstolen med en konsekvensanalys & gör allt vi kan
- Lösningsorienterad processtrategi
Konflikthantering/lösning
- Eget avsnitt om barnets bästa med en barnkonsekvensanalys
- Tillämpning av BK i såväl rådgivning som skriftväxling och vid förhandling

Vi mäter förälders trygghet som en samhällseffekt

- 9 av 10 upplever att juristen fokuserade på barnets bästa
- 7 av 10 upplever att juristens bemötande och agerande har haft en positiv påverkan på konfliktnivån i vår relation
- 7,1 av 10. Jag upplever att hjälpen jag fått har haft en positiv påverkan på min trygghet som förälder

Juristernas uppfattning

"Det säkerställde en ordentlig riskanalys och fokus på barnens behov istället för på klientens önskan."

"Jag känner mig stolt över att bidra till något verkligt positivt och att arbeta på ett företag som också vill göra det."

75% av juristerna anser sig ha blivit bättre på att fokusera på barnets bästa jämfört med tidigare.

"Den nya metoden har gjort mig till en bättre jurist och bidrar till bättre juridisk argumentation"

Vi tror på medling så tidigt som möjligt

Med hjälp av medling kan svåra situationer många gånger lösas sig innan de leder till infekterade familjerättsliga tvister.

Som medlare är vårt mål att hjälpa föräldrar att hitta hållbara lösningar på svåra familjerättsliga konflikter. Som specialister inom familjerätt förstår vi de utmaningar och frågeställningar som familjer ofta möter i samband med separation eller skilsmässa. Vi förstår att processerna kan vara överväldigande och förvirrande, inte minst för barnen.

Inom medlingen får föräldrarna utrymme att uttrycka era tankar, känslor och behov. Genom att hjälpa föräldrarna att föra en konstruktiv dialog behåller ni kontrollen över er konflikt och lösningarna på den.

Hur kan vi som ombud involvera barnen?

Separationsduken skapar delaktighet för barnen

Separationsduken

Familjens Jurist i samarbete med Barnduken

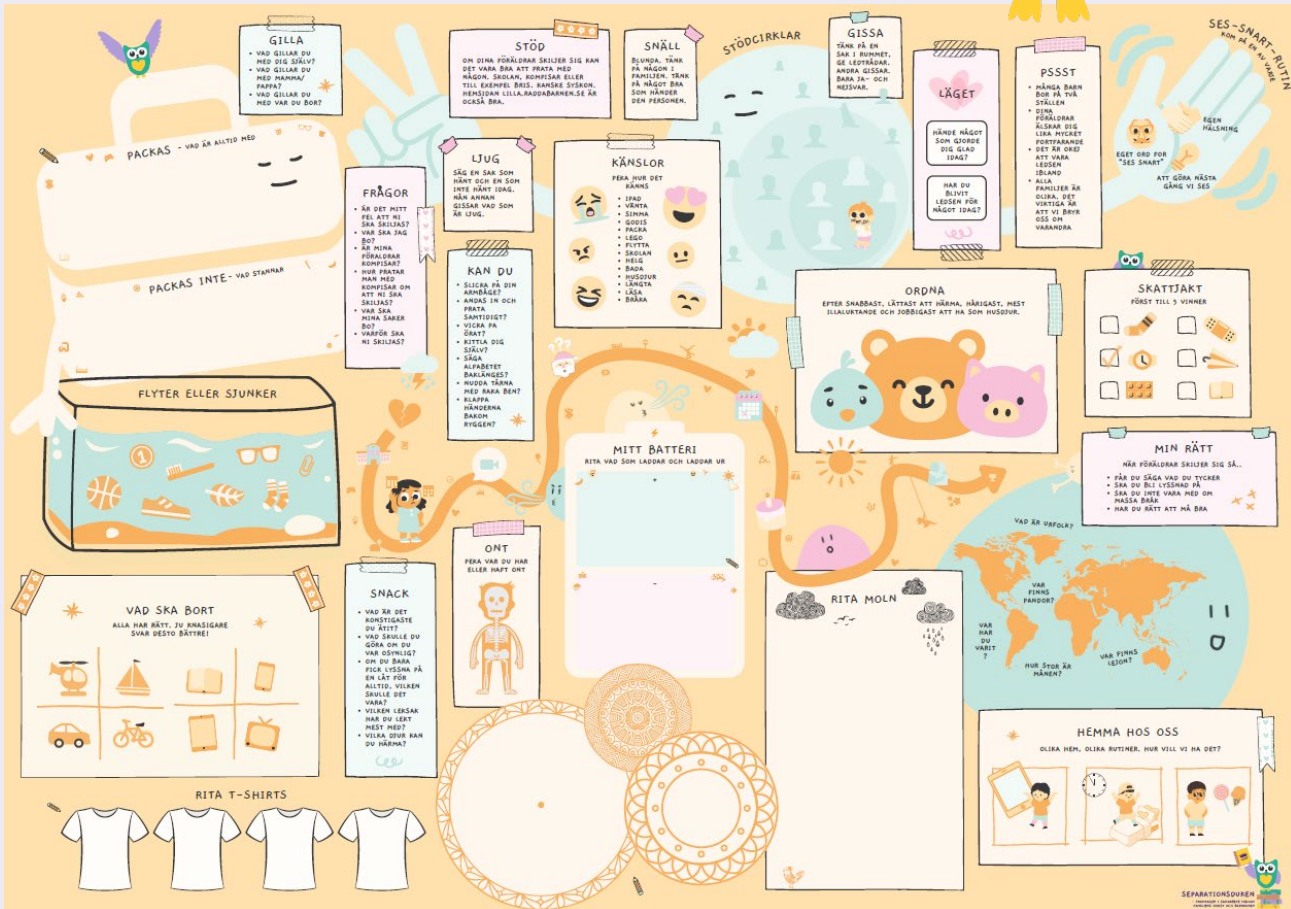

Hur kan vi bättre hjälpa barn?

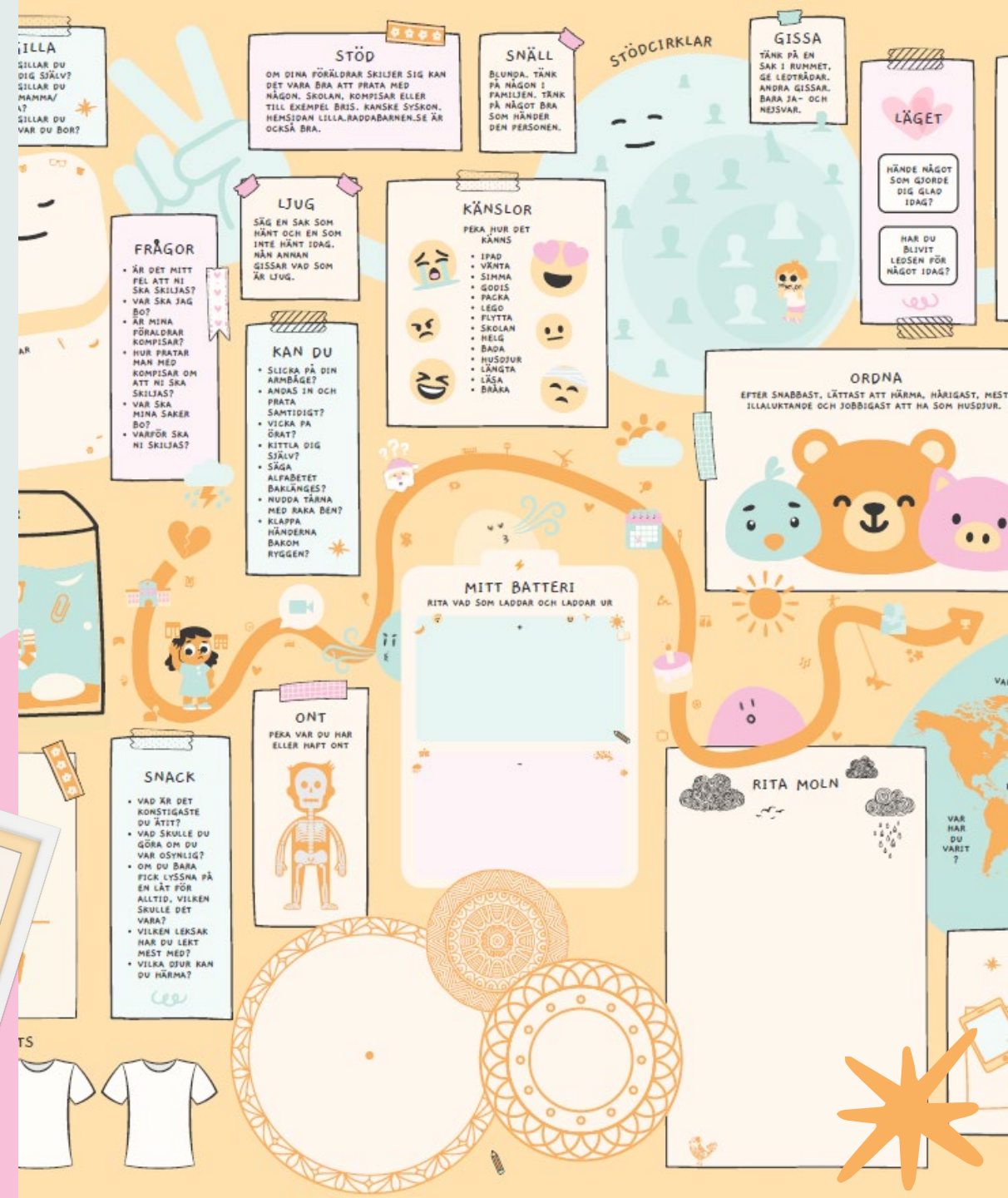
En separation kan vara jobbig, både för barnen och vuxna. Tillsammans med Barnduken skapade vi därför en samtalsduk fylld med roliga och riktade samtalsförslag för meningsfulla samtal.

Fokus är på att normalisera, avlasta, trygga och utbilda barn kring separationen.

Vad Separationsduken gör

Genom engagerande och riktade samtalsförslag stärker vi barn att hantera både vardagens utmaningar och samtidigt bygga långsiktig psykisk hälsa.

Stort tack!

Paneldiskussion

Lina Hjort Warlenius, assessor och sekreterare i LVU-utredningen

Sanne Andersson, jurist, Familjens jurist

Selma Gustavsson Bagambe, juriststudent och ledamot i styrelsen till
Rädda Barnens Ungdomsförbund

Frågor? Ställ dem via menti: 8782 4343

Vad vill Rädda Barnen se framåt?

Omedelbart

- Tydligt kunskapshöjande uppdrag till Domstolsverket
- Ombud för barn i tvister om vårdnad, boende och umgänge
- Förändra Rättegångsbalken och Förvaltningsprocesslagen
- Ratificera tredje tilläggsprotokollet

På lång sikt

- Reformerat rättssystem – barnets rättigheter i centrum
- Specialutbildade domare, åklagare och ombud
- Särskilda barndomstolar?

Hitta till oss!

- Efter presentationen finns vi i monter nr 3:10. Varmt välkomma att besöka oss!
- Vill du också bli en del av barnrättsrörelsen? Engagera dig i och stötta Rädda Barnens viktiga arbete med att göra skillnad för barn i Sverige och i världen? Surfa då in här:

